

به نام خدا

دانشگاه اصفهان

دانشکده مهندسی کامپیوتر

نیم سال دوم تحصیلی ۹۹ - ۰۰

مستند پروژه درس ساختمان داده ها

دکتر فاطمی

گیلو فارغ التحصیل رشته‌ی آشپزی است و برای کسب تجربه در این حرفه‌ی خوشمزه، زمانی را نزد بهترین آشپزهای فرانسوی، ایتالیایی و انگلستانی سپری کرده‌است. او که معتقد است آخرین فوت و فن‌های آشپزی را فقط می‌تواند در ایران و نزد مادرزرگش یاد بگیرد، برای گذراندن آخرین خان به ایران برمیگردد. بعد از مدتی و در حالی که چند کیلویی وزن اضافه کرده، تصمیم میگیرد که ایران بماند و رستوران خودش را افتتاح کند. او بعد از تحقیقات فراوان به این نتیجه رسید که مثل همه‌ی بخش‌های دیگر دنیا، یک رستوران خوب علاوه بر غذاهای خوشمزه، برای رقابت با بقیه‌ی رستوران‌ها نیاز به تکنولوژی و به روز بودن هم دارد، بنابراین تصمیم گرفت به دوست قدیمی‌اش، ریضو، که فارغ التحصیل مهندسی کامپیوتر است، پیشنهاد شراکت بدهد. بعد از سر و کله زدن‌های فراوان، بالاخره ریضو این پیشنهاد رو قبول کرد و بدین ترتیب رستوران خرخون باشی افتتاح شد!

بخش پذیرش مشتری:

از آنجایی که رستوران خرخون‌باشی در یکی از شلوغ‌ترین مراکز خرید شهر قرار داشت، اکثر اوقات مشتری‌ها برای ورود به رستوران باید در سالن انتظار منتظر بمانند تا به نوبت ورودشان به رستوران، صندوقدار از آنها سفارش گرفته و به سمت یک میز خالی، راهنمایی‌شان کند.

در ورودی در ابتدا نقشه‌ی هوایی رستوران به صورت یک آرایه‌ی دوبعدی از کاراکترها به شما داده میشود، هر میز با یک حرف الفبای کوچک، وسایل زینتی با #، جاهای خالی با + و آشپزخانه با \$ مشخص می‌شوند. سپس در ادامه ورودی، در هر خط ورودی نام فردی که وارد رستوران میشود، غذایی که سفارش میدهد، و مدت زمانی که آن فرد صرف غذا خوردن میکند آمده‌است و شما باید به ترتیب و با توجه به میزهای خالی افراد را به سمت میز مناسب راهنمایی کنید. (اولویت نسبت دادن میزها بر اساس حروف الفباست و زمان آماده سازی غذا بر اساس زمان های بدست آمده در بخش آشپزخانه میباشد. در صورت پیاده سازی نکردن بخش آشپزخانه، به دلخواه زمان در نظر بگیرید).

```
#+++$++++#  
+###+####+  
a####++##  
+###+b++#  
#+c+#####  
++###+++++  
##++###+++  
++++#e###  
++###++##+  
d#####+
```

مثالی از چینش المان های رستوران

تحويل غذا توسط گارسون:

یکی از اولین چالش هایی که سر راه آنها قرار داشت، رساندن غذا به میزها بود.

آنها تصمیم گرفتند چون اول راه هستند، فقط یک گارسون استخدام کنند. روند کار گارسون به این صورت است که در ابتدای روز، به محض آماده شدن ۵ سفارش، کار خود را با تحويل گرفتن آنها شروع میکند و بعد از آن، زمانی که همه ی سفارش های روی چرخش را به ترتیب زمان آماده شدن غذاها (برای جلوگیری از سرد شدن)، به مشتری ها رساند، برمیگردد و تمام غذاهایی که آماده شده اند را تحويل گرفته و تا پایان روز به این کار ادامه میدهد. حال با توجه به اینکه گارسون میتواند در ۸ جهت جغرافیایی حرکت کند به او کمک کنید تا مسیر رساندن هر غذا به مشتری را پیدا کند. بدیهیست که گارسون از مسیرهایی که وسایل تزئینی در آن قرار دارد نمیتواند رد شود و اگر مسیری به میز موردنظر پیدا نکرد عبارت "CHE KHAKI BE SARAM KONAM GHAZAM YAKH KARD" را چاپ کنید.

بعد از مدتی، ریزو و گیلو متوجه شدند که بعضی از مشتری ها به خاطر سرد بودن غذا، ناراضی هستند. در جهت حل این مشکل، ریزو از گارسون خواست تا روش خود را برای توزیع غذا عوض کند و با اینکه همچنان غذاها را به ترتیب زمان آماده شدن به میزها می رساند اما، برای هر غذا، کمینه مسیر ممکن را طی کند. مثال:

+++++\$+++#+
+e+++##b+
++++##++++
+#####
a+++##+d+
+++#++++++
####c+++++
+#####
+#####
++++#++++#+

+++++\$+++#+
+e+++##b+
++++##++++
+#####
a+++##+d+
+++#++++++
####c+++++
+#####
+#####
++++#++++#+

+++++\$+++#+
+e+++##b+
++++##++++
+#####
a+++##+d+
+++#++++++
####c+++++
+#####
+#####
++++#++++#+

بخش امتیازی- گارسون که عاشق حل کردن معما و مسائل مختلف است، با خود فکر میکند آیا میتوان راهی پیدا کرد، که بدون در نظر گرفتن زمان آماده شدن غذاهای روی میزش، ترتیب رساندن غذاها را طوری انتخاب کند که مجموع مسیری که در کل طی میکند کمینه شود. (برای انجام بخش امتیازی، تنها کافیست که طول مسیر را خروجی دهید و به چاپ کردن خود مسیر نیازی نیست، همینطور توجه داشته باشید که تلاش های

```
+++++$++#+
+e++#++#b+
++++#++#+
+###++++++
a++#++#+d+
+++#++++++
#+++c+++++
+#####
+#+++#+
+++#++++++
+++#+++++#
```

شما برای پیدا کردن الگوریتم مناسب، در نظر گرفته خواهد شد و لزوما نیاز به حل کردن به بهترین روش نیست، پیشنهاد می شود درباره مسائل مختلف مربوط به پیمایش گراف، مثل کوتاه ترین مسیر، فروشنده دوره گرد و ... جست و جو کنید).

بخش آشپزخانه:

در این بخش به آشپزخانه ی رستوران میپردازیم. گیلو، سرآشپز رستوران به کمک ریضو روش عجیبی برای درست کردن غذاها دارد.

روش آنها به این صورت است که برای هر مرحله از مراحل درست کردن غذا باید همه ی نیازمندی های آن مرحله را انجام داده باشند.

به عنوان مثال اگر درست کردن قرمه سبزی وابسته به خرد کردن سبزی باشد و تنها نیازمندی خرد کردن سبزی هم شستن سبزی باشد، برای درست کردن قرمه سبزی، باید به ترتیب شستن سبزی و بعد خرد کردن سبزی و در نهایت پختن قرمه سبزی انجام بشوند. لازم به ذکر است که هر مرحله میتواند بیشتر از یک نیازمندی داشته باشد.

آشپز در هر خط به شما اسم یک مرحله و در ادامه مراحل که این مرحله به آن ها وابسته است و تلاشی که برای انجام هر کدام لازم است را میدهد.

به عنوان مثال اگر انجام B به انجام شدن A و C نیاز دارد و رسیدن از A به B به ۵ تلاش و رسیدن از C به B به ۴ تلاش نیاز داشته باشد در ورودی خواهیم داشت:

B A 5 C 4

و خروجی آن به شکل زیر خواهد بود :

A C B یا C A B

حال آشپز از شما پیاده سازی مدلی با ویژگی ها و قابلیت های زیر را میخواهد:

- امکان حذف یک غذا و تمام نیازمندی های آن.
- دریافت غذایی که از لحاظ تعداد، بیشترین تعداد نیازمندی را دارد (صرف نظر از زمان مورد نیاز آن ها)
- توانایی اضافه کردن یک رابطه ی دوتایی (وابستگی) دیگر به مجموعه ی موجود.

مثال : اضافه کردن وابستگی **A F 6** به مجموعه مثال بالا

تغییر خروجی :

F C A B یا F A C B یا C F A B

- توانایی گرفتن غذایی که در مجموع (همراه با زمان مورد نیاز برای انجام وابستگی آن ها) کمترین زمان و غذایی که بیشترین زمان را بین همه ی غذاهای دیگر نیاز دارند.
- دقت کنید هنگام اضافه کردن یک مرحله به دستور العمل، در دستور العمل، دور به وجود نیاید. (در صورت بوجود آمدن دور آشپز نمیداند کدام مرحله را اول انجام دهد و crash میکند!)

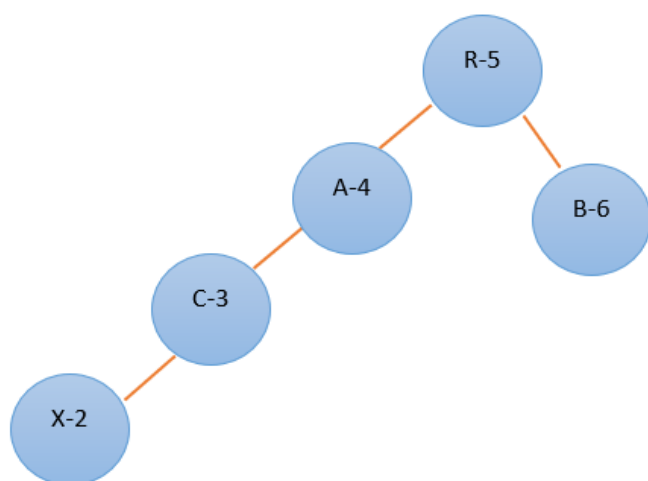
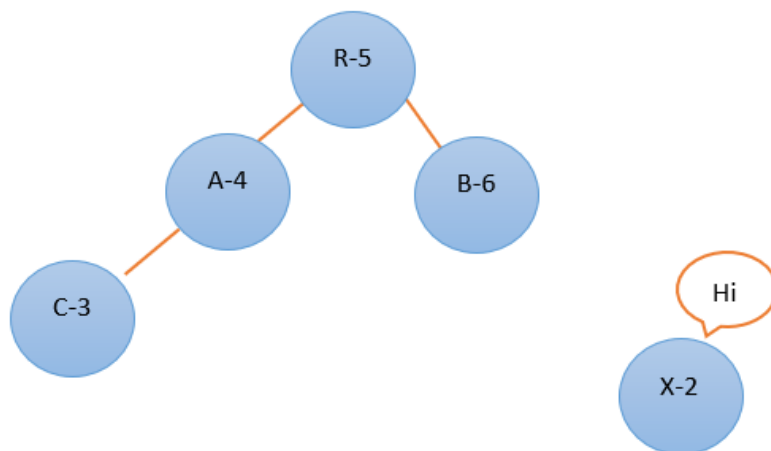
- توانایی خروجی گرفتن دستور غذای مرتب شده بر اساس اولویت کار ها

بخش مهمانی:

بعد از مدتی که کار ریضو و گیلو حسابی گرفت، دانشگاه ها و شرکت های زیادی میخواستند رویدادهایی در رستوران آن ها برگزار کنند. گیلو برای سرویس دهی سریع تر به مهمان ها، چینش میزها را به شکل درخت دودویی قرار داد. همچنین در بدو ورود به هر مهمان یک عدد به عنوان نوبت میدهد. (تحقیق کنید این چینش نسبت به حالت عادی، چه مرتبه زمانی ای خواهد داشت)

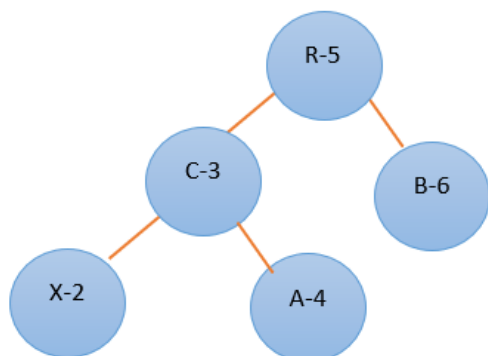
چینش مهمان ها به این صورت است که فردی که نوبتش کوچک تر است همیشه سمت چپ فردی ست که نوبت بزرگتر دارد و برعکس (همان قوانین درخت جست و جوی دودویی) اما نکته اینجاست که وقتی کسی وارد و یا از مجلس خارج میشود، ظاهر مجلس نباید به هم بخورد و آرایش آن حفظ شود، یعنی اگر هر مهمان را یک نود درخت در نظر بگیریم نباید اختلاف جایگاه دو زیرشاخه (ارتفاع) نسبت به نود بالایشان بیشتر از یک شود و همچنین قوانین نوبت ها را هم رعایت کنند و اگر کسی جای اشتباهی نشست که این نظم را از بین میبرد، سریعاً به او تذکر میدهند که جایش را تغییر داده تا نظم جلسه حفظ شود.

برای مثال اگره چینش مهمان‌ها در جلسه به شکل زیر باشد و خانم X وارد جلسه شود:

خانم X طبق قانون نوبت باید به صورت زیر بنشیند:

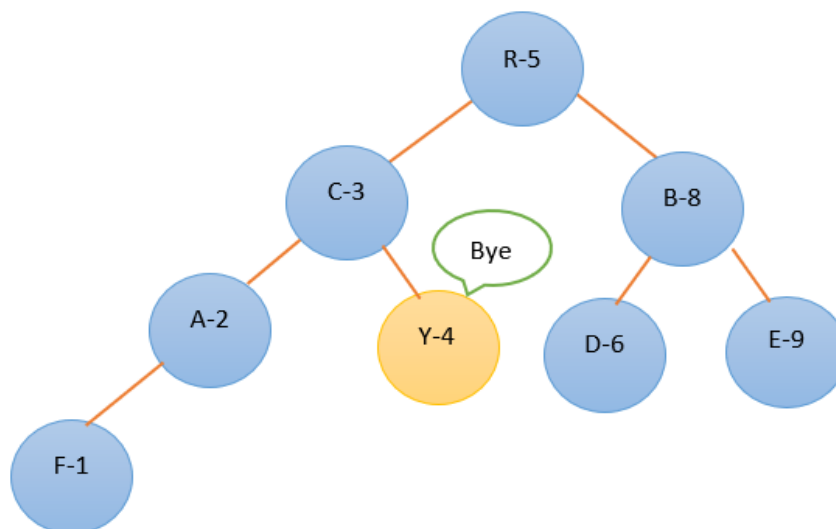
اما این باعث بهم خوردن نظم مجلس میشود و باید به او تذکر بدهند تا در مکانی که آرایش جلسه را حفظ کند

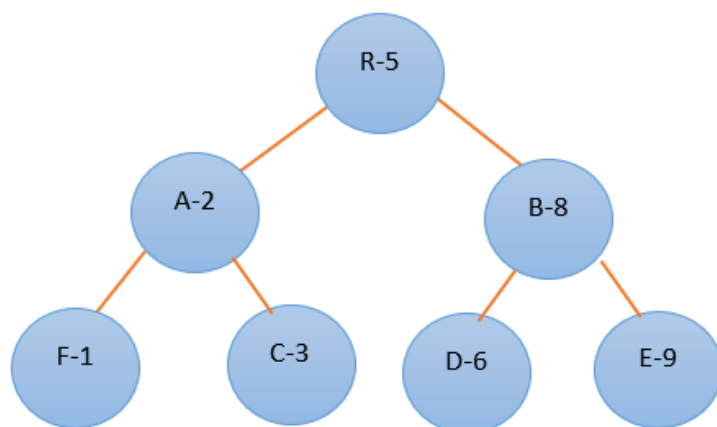
بنشینند، پس مهمان‌ها باید طوری بچرخند تا توازن برقرار شود:

مشکل بعدی وقتی بود که یکی از مهمان‌ها خسته میشد یا میخواست برای کاری به بیرون از جلسه برود و باعث بهم خوردن نظم جلسه میشد. ریزو برای این هم فکری کرد. وقتی یک مهمان از جایش بلند میشد و میرفت ، باید به مهمان‌هایی که در جایگاه‌های اطراف او هستند تذکر بدهند تا دوباره آرایش جلسه را حفظ کنند.

برای مثال در شکل زیر اگر آقای Y بخواد از مجلس خارج شود، جای خالی او باعث نامتوازن شدن چینش مهمان‌ها در زیر شاخه‌ی سمت چپ میشود:

در نتیجه باید به بقیه مهمان‌ها تذکر داد تا جوری بچرخند و جایشان را عوض کنند که مجلس به نظم خودش بازگردد:

در حین اینکه که گیلو داشت قوانین مراسم را مینوشت، ریضو سر رسید و به او گفت که این قوانین قبلاً توسط دو دانشمند به نام های G.M. Adelson-Velsky و E.M. Landis، ابداع شده و اسمش را هم طبق حروف اول اسم خودشان درخت AVL گذاشتند.

در واقع شما باید در این فاز برای مجالس، چینش مهمان‌ها را طبق قوانین درخت AVL که در بالا مثال زده شد، پیاده سازی کنید. بطور مشخص توابع **insert, delete, search** را پیاده سازی کرده و مرتبه زمانی هرکدام را در بهترین و بدترین حالت تحلیل کنید.

هر نود درخت شما شامل دو ویژگی نام مهمان و شماره نوبت اون هست. ورودی این فاز به شما یک دسته عملیات شامل **insert, delete, search, showTree** است.

- تابع **showTree** همانطور که از اسمش پیداست باید وضعیت نود های درخت را نمایش بدهد. نحوه نمایش به سلیقه خودتان است اما ارتباط بین نودهای درخت باید کاملاً مشخص باشد (اگر گرافیکی و زیباتر باشد نمره بهتری به شما تعلق میگیرد)
 - تابع **search** شماره نوبت مهمان را میگیرد و با سرچ روی درخت اسم مهمان را برمیگرداند. در صورت عدم وجود عبارت مناسب را برمی گرداند.
 - توابع **insert** و **delete** هم عملکردشان قبلاً توضیح داده شد.
- مثالی از نحوه ورودی مسئله :

Insert Ali 2

Insert Hasan 3

Insert Reza 6

ShowTree

Insert Negar 10

Insert Sina 5

Delete Hasan

ShowTree

Search 5

Delete 5

Search 5

نکات:

- علاوه بر کدهای اجرایی مربوط به پروژه، هر تیم باید یک مستند شامل توضیحات خلاصه درباره روش حل هر بخش و تحلیل زمانی الگوریتم اصلی به کار رفته در آن بخش ارائه دهد.
- انجام یک بخش از بخش های پروژه به انتخاب خودتان، اختیاریست و انجام همه بخش ها، امتیاز اضافه دارد.